

**SAKATLIK İNDİRİMİNDEN YARARLANACAK HİZMET  
ERBABININ SAKATLIK DERECELERİNİN TESBİT  
ŞEKLİ İLE UYGULANMASI HAKKINDA  
YÖNETMELİK**

**Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 18/3/1981, No: 8/2620**  
**Dayandığı Kanunun Tarihi : 31/12/1960, No: 193**  
**Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 28/4/1981, No: 17324**  
**Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cildi: 20, S. 1635**

*Yönetmeliğin amacı:*

**Madde 1 – (Değişik: 15/6/1981 - 8/3179 K.)**

Bu Yönetmeliğin amacı 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 31 inci maddesinde yer alan sakatlık indiriminden yararlanacak hizmet erbabının sakatlık derecelerinin ve indirim uygulanmasına ilişkin esas ve usullerin tesbitidir.

*Yönetmeliğin kapsamı:*

**Madde 2 –** Bu Yönetmelik sakatlık indiriminden yararlanmak isteyen hizmet erbabı hakkında uygulanır.

*Sakatlık dereceleri:*

**Madde 3 – (Değişik: 15/6/1981 - 8/3179 K.)**

Birinci Derece Sakatlık: Çalışma gücünün % 80'inden fazlasını (% 80 dahil) kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derecede sakat sayılır.

İkinci Derece Sakatlık: Çalışma gücünün % 60'ından fazlasını (% 60 dahil % 80'e kadar) kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derecede sakat sayılır.

Üçüncü Derece Sakatlık: Çalışma gücünün % 40'ından fazlasını (% 40 dahil % 60'a kadar) kaybetmiş bulunan hizmet erbabı üçüncü derecede sakat sayılır.

*Sakatlık indiriminden yararlanmak için başvuru:*

**Madde 4 –** İndirimden yararlanmak isteyen sakat hizmet erbabı. Nüfus kağıdının örneği ve çalıştığı işyerinden alacağı hizmet erbabı olduğunu gösterir belge ile birlikte illerde Defterdarlık Gelir Müdürlüğüne, bağımsız Vergi Dairesi bulunan İlçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, diğer ilçelerde Malmüdürlüğü'ne bir dilekçe ile başvuracaktır.

*Başvuru üzerine yapılacak işlemler:*

**Madde 5 – (Değişik: 18/8/1998 - 98/11697 K.)**

Defterdarlık Gelir Müdürlükleri, Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Malmüdürlükleri sakatlık indiriminden yararlanmak için kendilerine başvuran hizmet erbabının adı ve soyadını, baba adını, doğum yeri ve tarihi ile çalıştığı işyerini, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğin eki rapor formlarının üç nüshasının ilgili yerlerine yazacaklar ve bu formları bir yazıya ekleyerek hizmet erbabını Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen hastanelerden en yakın olanına sevk edeceklerdir.

*Yetkili sağlık kuruluşları:*

**Madde 6 – (Değişik: 18/8/1998-98/11697 K.)**

Bu Yönetmelikte belirtilen sağlık kurulu raporunu düzenlemeye Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen hastaneler yetkilidir. Yetkili sağlık kuruluşları adı geöen Yönetmelikte belirtilen esaslar çeröevesinde rapor düzenleyip sağlık kurulu kararını vermek zorundadır. Bu kararın iöeren raporun aslı sakatlık indiriminden faydalanmak isteyen hizmet erbabının bağlı bulunduğu yerdeki İl Defterdarlığına gönderilecektir.

*Yetkili sağlık kuruluşlarınca yapılacak işlemler:*

**Madde 7 – (Değişik: 18/8/1998 - 98/11697 K.)**

Yetkili sağlık kuruluşları Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğin 6,7 ve 8 inci maddelerinde belirlenen esaslara göre işlem yapacaklardır.

*Düzenlenecek raporlar üzerine yapılacak işlemler:*

**Madde 8** – Defterdarlık Gelir Müdürlükleri, Vergi Dairesi Müdürlükleri veya Malmüdürlükleri yetkili sağlık kuruluşları tarafından düzenlenerek resmi yazıyla gönderilen raporları (şüphe uyandıran raporlar için ilgili hastaneyle temasa geöerek raporların doğruluk derecesini saptadıktan sonra) Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğüne doğrudan doğruya ve geciktirmeden göndereceklerdir.

Defterdarlık Gelir Müdürlükleri, Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Malmüdürlükleri sakatlık indiriminden yararlandırılan hizmet erbabının ad ve soyadını doğum yerini, doğum tarihini, baba adını, çalıştıkları kuruluşu, raporu veren hastane ile rapor tarih ve numarasını tutacakları bir alfabetik fihris defterine yazacaklardır.

Defterdarlık Gelir Müdürlükleri, Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Malmüdürlükleri sorumluluk bölgelerinde kendilerince sakatlık indiriminden yararlanabilecekleri bildirilmediği halde özel ve kamu kuruluşlarında bu indirimden yararlandırılanların olup olmadığını tutacakları alfabetik fihris defterinden yararlanarak sürekli olarak araştıracaklardır.

*Dış kuruluşlarımızda görevli hizmet erbabına ilişkin hükümler:*

**Madde 9** – Yabancı ölkelerdeki dış kuruluşlarımızda (resmi ve özel sektörde) görevli sakat hizmet erbabı, nüfus kağıdının örneği ve bağlı olduğu kurumdan alacağı o ölkede görevli hizmet erbabı olduğunu gösterir belge ile birlikte bulunduğu ölkedeki T.C. Elöilik veya Konsololuğuna bir dileköe ile başvurur.

Elöilik ve Konsolosluklar, kendilerine başvuran hizmet erbabının bir yazısıyla o ölkedeki hizmet erbabının çalıştığı yere en yakın resmi bir hastaneye sevk eder.

Hastaneye düzenlenen raporlar Türköeye öevrilmiş birer örneklere ile birlikte ilgili Elöilik ve Konsolosluklar tarafından Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla Maliye Bakanlığı, Gelirler Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Söz konusu raporlar, bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesindeki esaslara göre Merkez Sağlık Kurulunca incelenerek karara bağlanır ve Maliye Bakanlığı, karara bağlanan raporları ilgili Gelir Müdürlüğü, Vergi Dairesi Müdürlüğü veya Malmüdürlüğü kanalıyla yönetmeliğin 11 inci maddesi gereğince işlem yapılmak üzere hizmet erbabının ücretini ödeyen kuruluşlara yazıyla bildirir.

*Merkez sağlık kurulunun teşekkülü ve yapacağı işlemler:*

**Madde 10 – (Değişik: 18/8/1998 - 98/11697 K.)**

Merkez Sağlık Kurulu, Maliye Bakanlığı Başhekiminin başkanlığında, Sağlık Bakanlı'nca görevlendirilecek iki uzman hekim ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca görevlendirilecek bir uzman hekimden ve Gelirler Genel Müdürlüğü'nün bir temsilcisinden oluşur. Merkez Sağlık Kurulu ayda en az iki defa üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğu ile karar verir.

Merkez Sağlık Kurulu, yetkili sağlık kuruluşlarınca düzenlenen raporlarda yer alan laboratuvar bulgularını, klinik muayene bulgularını, sakatlık bulgularını, teşhisi inceler ve rapor formunda kendine ait bir bölüm açarak karar bölümüne Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe ekli cetvellerde yer alan sakatlık arızalarına göre çalışma gücü kayıp oranlarını dikkate alarak hizmet erbabının sakatlığı nedeniyle çalışma gücünü hangi oranda kaybettiğini rakamla ve yazıyla belirtmek suretiyle karar verir. Laboratuvar bulguları, sakatlık bulguları, klinik muayene bulguları ve teşhis ile söz konusu cetvellerde belirtilen ve rapora ilgili sağlık kurulunca yazılan oranlar arasın da çelişki görülmesi halinde Kurul, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe ekli cetvellerde yer alan sakatlık arızalarına göre çalışma gücü kayıp oranları doğrultusunda re'sen ve nihai olarak karar verir. Kurul, gerek görmesi halinde bu raporu bir daha incelenmek üzere raporu veren hastaneye iade edebilir veya hizmet erbabının çalışma gücü kayıp oranlarının tespiti için yetkili başka bir sağlık kuruluna gönderilmesini isteyebilir.

Birden fazla sakatlığı bulunan hizmet erbabının çalışma gücünü hangi oranda kaybettiği Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesindeki esaslara göre Merkez Sağlık Kurulunca tespit edilir.

Kurul, gereğinde istişari mahiyette bilgi almak için yetkili sağlık kuruluşundan uzman çağırabilir, yazılı görüş isteyebilir ve istişari mahiyette görüş verebilir.

Merkez Sağlık Kurulu; ilgili Gelir Müdürlükleri, Vergi Dairesi Müdürlükleri ve Malmüdürlükleri tarafından tereddüte düşüldüğü için gönderilen raporlar ile ihbar ve şikayet mahiyetinde gelen başvurular üzerine yaptırılan inceleme sonucu dosyada oluşan raporlarla yurt dışı teşkilatlarında görevli hizmet erbabına ilişkin raporların incelenmesi sırasında Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe ekli cetvellerde yer alan sakatlık arızalarına göre çalışma gücü kayıp oranlarını dikkate alarak, hizmet erbabının sakatlığı nedeniyle çalışma gücünü hangi oranda kaybettiği hususunda karar verir. Merkez

Sağlık Kuruluna gönderilen raporların incelenmesi sırasında Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğin eki cetvellerde yer almayan sakatlıklara ilişkin sakatlık oranlarının tespitinde, Kurulca benzeri sakatlık oranları, fonksiyon kayıpları dikkate alınarak tıbbi ve bilimsel kurallara göre re'sen karar verilir.

*Merkez Sağlık Kurulunca kesin karara bağlanan raporlar üzerine yapılacak işlemler:*

**Madde 11 – (Değişik: 18/8/1998 - 98/11697 K.)**

Maliye Bakanlığı, Merkez Sağlık Kurulu tarafından incelenmiş ve kesin karara bağlanmış olan raporları ilgili Gelir Müdürlüğüne, Vergi Dairesi Müdürlüğüne, veya Malmüdürlüğüne gönderir. Anılan müdürlükler raporlarda belirlenen derecelere göre hizmet erbabının Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinin (2) numaralı bendinde belirtilen özel indirim miktarlarında sakatlık indiriminden yararlandırılmaları gerektiğini çalıştıkları kurumlara yazıyla bildirir.

*Hizmet erbabının iş yerini değiştirmesi halinde yapacağı işlemler:*

**Madde 12 –** Bu Yönetmelikteki esaslara göre sakatlık indiriminden yararlanmakta olan hizmet erbabından buldukları İl veya İlçe Sınırları dışındaki bir işyerinde çalışmaya başlayanlar, yeni işyerlerinin bulunduğu ilde Gelir Müdürlüğüne, İlçede Vergi Dairesi Müdürlüğü veya Malmüdürlüğüne, eski işyerinin bağlı bulunduğu Gelir Müdürlüğü, Vergi Dairesi Müdürlüğü veya Malmüdürlüğünden alacakları sakatlık indiriminden yararlanabileceklerine dair yazıyı ibraz edeceklerdir.

*Yönetmeliğin uygulanması:*

**Madde 13 –** İlgili Bakanlıklar bu Yönetmeliği merkez ve taşra teşkilatlarına duyururlar ve yönetmelik hükümlerine uyulmasını sağlarlar.

*Yönetmeliğin dayanağı:*

**Madde 14 – (Değişik: 15/6/1981 - 8/3179 K.)**

Bu Yönetmelik 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 31 nci maddesinin 3 üncü bendi gereğince hazırlanmıştır.

**Geçici Madde –** Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23/1 inci maddesindeki sakatlık istisnasından yararlanmakta olan hizmet erbabı, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 31/3 üncü maddesindeki sakatlık indiriminden yararlanmaya devam edebilmek için bu Yönetmeliğin Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren azami altı ay içinde ve Yönetmelikte belirtilen esas ve şekillere göre yeniden rapor almak zorundadır.

Altı aylık süre içinde rapor almayan hizmet erbabı bu sürenin bitim tarihinden itibaren sakatlık indiriminden faydalanamaz.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23/1. maddesindeki istisnadan faydalandırılan tüm sakat hizmet erbabı bu Yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar birinci derece sakat sayılır. Şu kadar ki bu Yönetmeliğe göre alınacak Sağlık Kurulu raporları, Merkez Sağlık Kurulunca kesin karara bağlanıp ilgililere tebliğ edilinceye kadar, söz konusu sakat hizmet erbabı, daha sonra genel hükümler çerçevesinde gerekli düzeltme yapılmak kaydıyla birinci derece sakatlar için öngörülen indirimden faydalanmaya devam eder.

*Yürürlük Tarihi:*

**Madde 15 –** Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

*Yürütme Yetkisi:*

**Madde 16 –** Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı ile Sosyal Güvenlik Bakanı birlikte yürütür.

1063-1072

(Sağlık indiriminden Yararlanacak Hizmet Erbabının Sakatlık Derecelerinin Tespit şekli ile Uygulanması Hakkında Yönetmeliğe bağlı sakatlık gruplar ve arıza çeşitlerini belirleyen cetvel: 6/2/1998 tarih ve 98/10746 Sayılı Yönetmeliğin 16 ncı maddesi ile yürürlükten kaldırıldığı için Külliyyattan çıkarılmıştır.)

**18.3.1981 TARİH ve 8/2620 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE  
YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN  
YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN  
ÇİZELGE**

**Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin**

<b>Tarihi</b>	<b>Numarası</b>	<b>Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeleri</b>	<b>Yürürlüğe Giriş Tarihi</b>
15/6/1981	8/3179	-	1/6/1981
6/2/1988	98/10746	-	18/3/1998
18/8/1998	98/11697	-	24/9/1998